

**HÄDAOLUKORRA LAHENDAMISE
PLAAN PEETRI KOOLIS**

SISSEJUHATUS

1. ÜLDANDMED	3
KOOLI KRIISIMEESKOND	3
2. ÜLDISED TEGEVUSJUHISED HÄDAOLUKORRAS TEGUTSEMISEL.....	6
3. SOOVITUSI TEGUTSEMISEKS HÄDAOLUKORRA EEL, AJAL JA SELLE	7
JÄRGSELT	7
Suhtlemine meediaga.....	7
Juhiseid õpetajale.....	8
Vanemate teavitamine	10
Meedia teavitamine	10
Kiireloomulised ülesanded kriisi ajal ja kohe pärast kriisi	10
4. HÄDAOLUKORRA LAHENDAMISE PLAAN VASTAVALT HÄDAOLUKORDADELE	12
TULEKAHJU	12
ÄKKRÜNNAK	12
FÜÜSILINE VÄGIVALD	13
ÕPILANE ALKOHOLIJOOBES VÕI MEELEMÜRKIDE MÕJU ALL	13
ÕPILASE KADUMINE	14
SURMAJUHTUM	15
LÕHKEKEHA KOOLIS	16
POMMIKAHTLUS	17
LIIKLUSÕNNETUS ÕPILASEGA.....	17
KOOLITRAUMAD.....	18
SUITSIID	19
TEGEVUSED KORONAVIIRUSE LEVIKU TÕKESTAMISEKS KOOLIS JA LASTEAIAS	20
LISAD.....	23
EVAKUATSIOONIPLAANID	23

1. ÜLDANDMED

Asutus: Peetri Kool

Aadress: Kesktee 11, Peetri alevik, Kareda vald, Järvamaa (Kooli õppehoone)

Kesktee 12, Peetri alevik, Kareda vald, Järvamaa (Kooli õppehoone)

Direktori tel: 59191952

Kooli pidaja: Järva Vallavalitsus

Kaasatavad spetsialistid: Päästeameti Lääne päästekeskus

Hädaabi: 112

Laste arvud seisuga aprill 2022: Kool 34, Lasteaed 41

Töötajate arv: Koolis 20; Lasteaias 12

Äkkrünnaku korral politseile edastatavate dokumentide asukoht: koolis õpetajate tuba, lasteaias metoodika kabinet.

Varjumishäire kirjeldus: Suuline korraldus

Tulekahju häiresignaal: pidev häiresignaal

Evakuatsiooni korral on kogunemiskohad : Lasteaias – Virgestusalal (külma ilma puhul liigutakse peale kogunemist kooli spordihoonesse)

Koolis: Korvpalliväljak (külma ilma puhul liigutakse peale kogunemist lasteaia sööklasse)

Laste üldnimekirjad ja lastevanemate andmed asuvad:

Lasteaias: Metoodika kabinetis

Koolis: Õpetajate toas

KOOLI KRIISIMEESKOND

Kriisimeeskonna kutsub kokku kooli direktor või tema asendaja

Direktor – võtab vastu otsuseid, suhtleb politseiga, pärast kriisi meediaga.

Arendusjuht - koordineerib tööd õpilastega hädaolukorras tegutsemise valmiduse tagamiseks.

Klassijuhatajad, rühmaõpetajad - teavitavad esimesel võimalusel lapsevanemaid

hädaolukorras. Vajadusel kaasatakse Psühholoog , kes

- nõustab kriisi ajal ja järgselt; selgitab välja ja jälgib riskigruppi kuuluvaid õpilasi (suitsiidile kaldumised jm)

– suhtleb lastevanematega; juhib tööd riskigrupi kuuluvate õpilastega

Meeskonna liikmed asendavad vajadusel üksteist vastavalt olukorrale. Asendused määrab kooli direktor.

KOOLI KRIISIMEESKONNA ÜLESANDED:

Töötab välja ja täiendab vajadusel kooli hädaolukorras tegutsemise plaani.

Koordineerib kooli töötajate valmisoleku tagamist hädaolukorras tegutsemiseks (viib läbi koolitusi, evakuatsiooniõppusi jm).

Koordineerib hädaolukorras tegutsemist ja sellele järgnevat tööd.

Koguneb vähemalt üks kord õppeaastas vajaliku analüüsi teostamiseks.

Vähemalt kord õppeaastas viib kogu koolile läbi evakuatsiooniõppuse.

Vähemalt kord õppeaastas viiakse õpilastega läbi koolitusi või praktilisi üritusi hädaolukorras tegutsemise kohta.

HÄDAOLUKORRAS TEGUTSEMISE MAPP

Koolimajas/lasteaias olev hädaolukorras tegutsemise mapp koosneb järgnevast:

- Infoleht direktori, koolipidaja ja päästeameti telefoninumbritega
- Klasside ja lasteaiarühmade nimekirjad
- Kooli territooriumi kaart
- Koolimaja ja lasteaia hoonete plaan korruste kaupa
- Info esmaabikomplektide ja tulekustutite asukoha kohta
- Kirjutusvahend
- Helkurvest
- Hädaolukorras tegutsemise mapp asub ATS keskseadme kõrval.

Hädaolukorras tegutsemise juhised ja teavitamine:

1. Ohuolukorra hindamine, kirjeldamine ja vajadusel päästeameti teavitamine
2. Ohuolukorra likvideerimise alustamine
3. Edasine tegutsemine toimub vastavalt kooli kriisiplaanile
4. Direktor kutsub kokku kriisimeeskonna ja teavitab neid olukorrast: räägib, mis on toimunud ja kuidas edasi tegutseda
5. Kriisimeeskond paneb kokku info, mida osapooltele edastada
6. Õpetajad teavitavad direktorilt või tema asendajalt saadud info põhjal õpilasi ja vajadusel lapse vanemaid
7. Meediaga suhtleb direktor või tema asendaja

2. ÜLDISED TEGEVUSJUHISED HÄDAOLUKORRAS TEGUTSEMISEL

- Selgita, millise kriisiolukorraga on tegemist (tegutsemise põhimõtted on erinevates kriisiolukordades erinevad)
- Päästa vahetus ohus olijad! Jaga ülesandeid, kui abistajaid on rohkem!
- Vastavalt hädaolukorrale teavita sellest teisi, vältimaks nende ohtu sattumist.
- Vajadusel anna elupäästvat esmaabi.
- Helista hädaabinumbril 112
- HELISTADES RÄÄGI

Mis on juhtunud?

Kus? Täpne aadress!

Kas keegi on vigi saanud?

Oma nimi ja telefoni number (et sulle saaks tagasi helistada)

Vasta küsimusele lühidalt ja täpselt

Ära katkesta kõnet!

3. SOOVITUSI TEGUTSEMISEKS HÄDAOLUKORRA EEL, AJAL JA SELLE

JÄRGSELT

Suhtlemine meediaga

Kriisiolukorras on kindlasti vaja arvestada meedia huviga. Kooli ülesanne on tagada, et õpilased, lapsevanemad ja koolipersonal ei saaks kriisisituatsioonis meedia liigse tähelepanu tõttu kannatada, kuid samas püüda mõista, et ajakirjanikud teevad oma tööd ja tuleb leida nendega koostöö tegemiseks kõige turvalisem viis. Üldjuhul suhtleb meediaga ainult kooli direktor või tema poolt volitatud isik. Meediaga suhtleja peab olema kättesaadav kogu kriisi jooksul.

Teavitamine peab olema läbimõeldud ja plaanipärane, informeerimine operatiivne ning informatsioon selge, tõene ja hoolivust väljendav. Meediaga suhtlemisel tuleb arvestada, et kõik ajakirjaniku kuuldes öeldu võib jõuda meedia vahendusel avalikkuseni. Meediaga suhtlemisel tuleb ajakirjanikuga kokku leppida ka piirangutes ja neid põhjendada (näiteks: leinas laste intervjuerimine ja filmimine on lubamatu, lapse foto avaldamiseks on vaja lapsevanema ja lapse nõusolekut, enesetapu kirjeldamisel on äärmiselt suur „nakkusefekti“ oht jne) Kui ajakirjanik võtab ühendust, siis tuleb selgitada välja ajakirjaniku nimi ja kontaktandmed ning tema pöördumise eesmärk. Võimalusel tuleb täpsustada, mis küsimused ajakirjanikku huvitavad ning millal teave avalikkuse ette jõuab. Peab arvestama, et vastus ”ei kommenteeri” ei hoia ära juhtunu kajastamist meedias, vaid võtab ära võimaluse mõjutada kajastatava sisu. Üldjuhul ei pea kommenteerima kohe, ajakirjanikult võib küsida lisaega, et otsustada, kas ja kuidas kommenteerida. Kommenteerimisest keeldumist on soovitatav põhjendada – selgitada, miks infot anda ei ole võimalik (lapse huvidest lähtudes, perekonna soove arvestades, juhtumi uurimise huvides vms). Vajadusel on soovitatav suunata ajakirjanik teiste infoallikate (erialaspetsialistide jne) juurde täiendavate selgituste saamiseks. Kui kool soovib omal initsiatiivil meedia kaudu avalikkust informeerida, siis on tarvis otsustada, mis vormis (kindla ajakirjaniku poole pöördumine, pressiteade või pressikonverents meediakanalitele, arvamuseartikkel ajalehte, intervjuu raadiotele või televisioonile jne) ja milliste kanalite vahendusel (üleriigiline või kohalik meedia, kirjutav või audiovisuaalne meedia jne) seda teha. Vajadusel tasub selles osas nõu pidada kommunikatsiooniekspertidega.

Kuidas õpetaja saab kriisiks valmistuda?

Õpi tundma ja aitama iseennast. Täienda oma teadmisi: - leinaprotsessi kulgemisest ja selle mõistmisest; - laste kriisireaktsioonidest ja nende mõjust õppimisele, suhetele, tervisele; - selle kohta, kuidas suhelda laste ja peredega kriisi olukorras; - selle kohta, kuidas kasutada kriisijuhtumit õpetamise eesmärgil ning kuidas rääkida lastega rasketel teemadel või mil viisil viia läbi klassivestlusi.

Kui kooli kriisitoimikond on personali juhtunust informeerinud, on õpetajad need, kelle ülesanne on aidata oma klassides õpilastel juhtunut käsitleda. Sageli võib õpetaja osutada ainsaks täiskasvanuks, kelle poole lapsed oma mõtete ja tunnetega pöörduda saavad või julgevad. Isegi siis, kui õpetaja ei ole saanud kriisiabialast ettevalmistust saab ta olla lastele suureks toeks. Seejuures peab õpetaja tulema toime ka iseenda stressireaktsioonidega. Pärast traumaatilisi sündmusi võivad õpetajal ilmned järgmised järelreaktsioonid: ärrituvus, keskendumisraskused, raskused tundide läbiviimisel, hirm, et õpilastega juhtunust rääkimine võib asja veel hullemaks teha, ebamugavustunne seoses oma tugevate tunnetega (hirm, viha), sündmuse traumeeriva toime eitamine õpilastele. Et õpilasi aidata, peaks õpetaja olema teadlik oma seisundist ja otsima vajadusel endale abi.

Juhiseid õpetajale

1. Teavita hädaolukorrast päästeteenistust numbril 112 (ei ole vaja karta, et keegi teine on juba helistanud – siin kehtib põhimõte, et pigem rohkem kui üldse mitte keegi).
2. Ole aktiivne ja otsustav. See aitab kaasa õpilaste turvatunde ja tasakaalu taastamisele.
3. Ole noortega koos, ära jäta õpilasi üksi.
4. Vajadusel anna informatsiooni toimunud kiirabitöötajatele, päästeteenistuse- või politseiametnikele. Anna tõene ülevaade juhtunust, räägi vaid teadaolevaid fakte. Püüa jääda oma väljendustes rahulikuks ning kirjeldada juhtumit selgelt ja lihtsalt. Kui sul on mingitel põhjustel raske üksi rääkida, kutsu endale appi kolleeg või kriisimeeskonna liige. Anna aega reageerimiseks ja küsimuste esitamiseks.
5. Väldi lubadusi. Ära luba, et kõik saab varsti korda, kuid hoi üleval lootust, et lõpuks kriis siiski ületatakse.
6. Julgusta õpilasi juhtunust rääkima. Sageli tahetakse kriisiolukorrast korduvalt rääkida ja küsida samu küsimusi, sest toimunut on raske omaks võtta. Julgusta lapsi rääkima nii juhtunuga

seotud faktidest kui ka oma tunnetest. Leppige vajadusel kokku ajad, millal te koolipäeva jooksul juhtunust räägite.

7. Säilita klassis tavapärased reeglid. Toeta õpilaste igasugust tegevuslikku aktiivsust (nt. klassi koristamine jm rutiinsed tegevused). See süvendab kokkukuuluvus- ja turvatunnet ning aitab taastada kontrolli tunnete üle.

8. Muuda ajutiselt õppekava. Peale traumaatilisi sündmusi on õpilastel raskusi keskendumise ja mälu ning alaneb õpivõime. Kontrolltööd tuleks mõned päevad edasi lükata. Ka kodutöid võiks mõneks ajaks vähendada.

9. Ole tähelepanelik riskiõpilaste suhtes. Kõrgenenud riskiga õpilasteks võivad olla kannatanu õed/vennad, lähedased sõbrad, tugevaid emotsionaalseid reaktsioone ilmutanud lapsed, sündmuse pealtnägijad, need, kel on peres probleeme või on kaotanud pereliikme, depressiooniilmingute või suitsiidikalduvustega õpilased. Nad vajavad kohest individuaalset psühholoogilist esmaabi.

10. Aita taastada enesekontroll. Tugevad tunded on kriisiolukorras loomulikud. Aita neil maha rahuneda ja oma käitumise üle kontroll saavutada.

11. Selgita õpilastele suhtlust ajakirjanikega. Ütle, et nad ei vastaks ajakirjanike küsimustele ilma vanemate loata.

12. Hoiu kontakti teiste õpetajate, kooli personali ja lastevanematega. Tähtis on teada, kuidas õpilased kriisiolukorras hakkama saavad mitte ainult koolis, vaid ka kodus ja väljaspool. Nii mõnigi õpilane võib vajada spetsialisti abi. Vanemadki vajavad juhtnööre.

13. Ole oma käitumisega õpilastele eeskujuks. Mida enam täiskasvanud annavad eeskujut, kuidas olla asjatundlik, probleeme lahendav ning samas kaastundlik ja hooliv, seda enam on ka lapsed võimelised käituma adekvaatselt.

14. Ole teadlik oma reaktsioonidest ja hoolitse ka enda eest. Lubatud on näidata ka oma tundeid, kuid mitte kaotada kontrolli. Ära jäta ennast üksi, räägi kolleegidega, jaga oma tundeid ja mõtteid, vajadusel otsi abi spetsialistidelt.

Abinõud kriisi ajal ja hiljem

Oluline on ilmutada kindlat ja ühtlasi hoolivat suhtumist, aidates kaasa üldise turvatunde taastamisele ja usalduslike (koostöö) suhete kujunemisele nii koolisisest kui ka väljaspool

kooli: lastevanemad, piirkonna elanikud, abipakkuvad asutused jt. Kriisiga seoses rakendatavad meetmed võib jagada kriisiaegseteks ja kriisile järgnevate päevade kiireloomulisteks ülesanneteks ning pikemaajaliseks tegevuseks. Väga oluline on kriisi olukorras informatsioon. Kontrollitud ja adekvaatse ning läbimõeldud teabe edastamine kooli personalile aitab valmis olla õpilaste reaktsioonide käsitlemiseks. Väheneb kuulujuttude levik, ärevuse ja hirmu asjatu võimendumine. Teavet peavad saama ka need, kes hetkel kohal ei viibi.

Teavitamine väljapoole kooli

On oluline, et initsiatiiv juhtunust teavitamisel oleks kooli poolel. See aitab ära hoida nii koolis kui ümbruskonnas sageli hirmutavate ja üledramatiseeritud kuulujuttude levikut, ohjata juhtunu käsitlemist meedia poolt, mis sageli osutub kannatanuid, kaasõpilasi, nende peresid ja kooli personali emotsionaalselt häirivaks või isegi traumeerivaks. Selline info edastamine võimaldab taastada kooli normaalse funktsioneerimise võimalikult kiiresti.

Vanemate teavitamine

Vanematele koostatakse kiri, kus selgitatakse juhtunut. Teatatakse kooli tegutsemisplaanist, võimalikest ajutistest muutustest õppetöö korralduses, õpilastele, vanematele ja kooli personalile pakutavast abist. Kirjale lisatakse kontaktisikute nimed ja telefoninumbrid, kes on volitatud vanemate küsimustele vastama. Vajadusel korraldatakse vanematele koosolek, kuhu kutsutakse ka erinevate teenistuste ja ametkondade esindajaid.

Meedia teavitamine

Koolipoolset teavet vahendab direktor. Õpetajad võivad anda meediale teavet kokkuleppel koolijuhiga ning õpilastel peab meediaga suhtlemiseks olema vanemate luba.

Kiireloomulised ülesanded kriisi ajal ja kohe pärast kriisi

Kriisiolukorras hindab koolijuht olukorda ning annab personalile ja õpilastele selged tegevusjuhised ning püüab olukorda stabiliseerida. Pärast olukorra rahunemist korraldab

koolijuht kõikide koolis töötavate täiskasvanute nõupidamise. Selle käigus:

- Lepitakse kokku tegevussuunad, vastutus ja tööjaotus.
- Selgitatakse välja töötajate enda kriisikogemused ning hinnatakse ressursse probleemi käsitlemiseks.
- Kogutakse kokku võimalikult palju andmeid õpilaste olukorra kohta.
- Lepitakse kokku, kuidas suheldakse laste kodude ja lähedaste inimestega.

- Lepitakse kokku kavandatud meetmetest teavitamine.
- Lepitakse kokku, kuidas kriisi tõttu kannatanud peresid meeles peetakse.
- Lepitakse kokku, milliseid ühiseid tegevusi korraldatakse olukorra käsitlemiseks ning määratakse nende tegevustega seonduv vastutus.
- Lepitakse kokku, kuidas erinevates tundides juhtunut käsitletakse; välditakse kriisi liigset käsitlemist ja rõhutatakse, et õpetaja esmaseks ülesandeks on ära kuulata, vastata küsimustele, anda teavet ja jälgida õpilaste võimalikke kriisiga seonduvaid reageeringuid.
- Lepitakse kokku, kuidas antakse teavet võimalikele meediakanalite esindajatele.
Siinkohal tuleks olla eriti hoolikas, seda eriti õpilaste kaitsmisel.
- Lepitakse kokku, kuidas suheldakse koostööpartneritega, millist ekspertide vms abi on võimalik saada koolist väljastpoolt.
- Lepitakse kokku, kuidas asjade käsitlemist töötajate vahel jätkatakse, ja arutatakse, millist abi nad vajavad. Koolijuht korraldab nõupidamise kooli kriisimeeskonnaga. Selle käigus lepitakse kokku tegevussuunad, vastutus ja tööjaotus:
- Lepitakse kokku, milline on kellegi roll suhtlemisel peredega ning õpilaste või tudengite abivajadust puudutava teabe saamisel.
- Lepitakse kokku, kes ja millist abi saab koolis pakkuda ning kuidas rohkem tuge vajavad õpilased suunatakse väljastpoolt antava abi juurde.
- Lepitakse kokku, kuidas kriisimeeskonna töötajad toetavad muud personali.
- Arutatakse, kas on vajadust koolipere ühise kogunemise korraldamiseks.

4. HÄDAOLUKORRA LAHENDAMISE PLAAN VASTAVALT HÄDAOLUKORDADELE

TULEKAHJU

Kui oled avastanud tulekahju, siis tegutse järgmiste juhiste järgi.

1. Helista 112 ja teata tulekahjust häirekeskusele!
2. Tegutse vastavalt tulekahjukorral tegutsemise plaanile (koolimajas - lisa 1; lasteaias – lisa 2)
3. Tulekahju korral jäta alati meelde järgmised reeglid:

- Liigu võimalikult ohutult!
- Ole võimalikult nähtav!
- Väldi paanikasse sattumist ja ära tekita seda oma käitumisega teistes inimestes!
- Anna kohalesaabunud juhtkonna esindajale / päästeteenistuse töötajatele informatsiooni!
- Enne elektriseadmete kustutamist veendu, et need pole voolu all!
- Välitingimustes proovi vältida tule suhtes allatuult jäämist!
- Väldi põlemisgaaside sissehingamist, sest need võivad olla mürgised!
- Kui ruumis on plahvatusohtlikke esemeid (gaasiballoon, kemikaalid, lõhkekehad jne), siis eemaldu kiiresti ning hoiata ka teisi!
- Ära sea enda ega teiste elu ohtu!
- Sulge ukсед ja aknad, kuid ära lukusta!
- Lülita hoonest või ruumist välja ventilatsioon!
- Lülita ruumist välja elekter! Elektrit ei tohi välja lülitada pimedal ajal, kui toimub evakuatsioon.

ÄKKRÜNNAK

Äkkrünnakuna käsitletakse seda, kui:

- õpilasel on koolis kaasas ründevahend, kuid otseselt ei ole veel rünnanud
- üks või mitu isikut püüavad relva või muu ründevahendiga tungida hoonesse, vigastada või tappa hoones olevaid inimesi.

Tulirelvaga rünnak:

- Varju
- Võimalusel vii hoonest eemale teised õpilased
- Ära kontakteeru rünnaku läbiviijaga

- Võimalusel helista politseisse
- Võimalusel teavita direktorit või koolipidaja esindajat
- Kriisimeeskond koostöös politseiga tegutseb edasi vastavalt olukorrale ja korraldustele

Tuli- või külmrelva märkamine:

- Hinda situatsiooni, taga enda ohutus.
- Helista häirekeskusesse 112!
- Võimalusel vii ruumist eemale teised õpilased.
- Ära kasuta jõudu, ära püüa relvakandjalt relva ära võtta.
- Jää rahulikuks.
- Võimalusel informeeri kooli direktorit või tema asendajat.

FÜÜSILINE VÄGIVALD

Vägivaldne käitumine õpilaste vahel:

- Anna käsklus koheselt lõpetada, valju ja selge häälega sekku toimuvasse.
- Hüüa kaklejaid nimepidi, püüdes pöörata nende tähelepanu endale.
- Kui tunned hästi õpilasi ja nende iseloomu – võid ise sekkuda füüsiliselt kaklejate vahele astudes.
- Vajadusel kutsuda politsei ja/või kiirabi, anda esmaabi.
- Hoia kaklejad piisavalt pikka aega teineteisest eemal ja jälgi, et nad lõplikult rahuneksid.
- Informeeri klassijuhatajat, kirjuta olukorra kirjeldus direktorile toimunu kohta.

ÕPILANE ALKOHOLIJOOBES VÕI MEELEMÜRKIDE MÕJU ALL

- joobekahtluse korral jälgida õpilast ja ka kaasõpilaste reaktsioone
- kahtluse korral aineõpetaja kutsub abi (saata suvaline õpilane kutsuma kohale klassijuhatajat /direktsiooni esindajat)
- teavitatakse valla perearsti
- saabunud kooli juhtkonnaliige/ klassijuhataja toimetab õpilase klassiruumist välja perearsti ootama või perearsti kabinetti
- vajadusel kutsutakse kiirabi või politsei

ÕPILASE KADUMINE

Ennetustöö

Enne ekskursiooni räägib õpetaja lastele, mida teha, et õpilane ei kaoks ekskursioonil ära ja mida teha siis, kui õpilane kaob ekskursioonil ära.

- Ekskursioonile minnes tuleb esitada ekskursioonil osalevate laste nimekiri koolijuhtkonnale.
- Lastevanemate kontaktandmed peavad olema kiiresti kättesaadavad.
- Õpilaste eelnev instrueerimine enne kooli territooriumilt lahkumist.
- Töökorras mobiiltelefoni olemasolu.

Õpetaja rõhutab, et kadumise korral peaks õpilane helistama õpetajale (õpetaja annab enda telefoni numbri). Kui levi ei ole, siis õpilane jääb pidama sellel ajahetkel olevasse kohta/paika teades, et teda tullakse otsima läbikäidud teed mööda. Õpetaja ei tohi kadunud last otsima minnes jätta teisi lapsi üksi.

Õppekäik

Ekskursioonil olles jagab õpetaja lapsed rühmadesse ja veendub, et igas rühmas on vähemalt ühel liikmel olemas töökorras telefon, millesse on sisestatud õpetaja number. Ka õpetajal endal on olemas grupiliikme telefoni number. Kui õpilane on mingil põhjusel kadunud või eksinud saavad õpetaja ja õpilane omavahel telefoneerida. Juhul, kui õpilasel ei ole võimalik mingil põhjusel õpetajaga ühendust saada võõras linnas ekskursioonil, siis pöördub õpetaja abi saamiseks politseisse.

Lapserööv

Kui lapsevanem pöördub kooli kahtlusega, et tema last võidakse röövida

Kuula, näita üles arusaamist ja mõistmist. Kui tegemist on peresisese teemaga, palu lapsevanemal ühendust võtta kohaliku omavalitsuse lastekaitsetöötajaga. Kui tegemist on perevälise ähvardusega, palu lapsevanemal kindlasti ühendust võtta politseiga.

Ära võta endale probleemilahendaja rolli!

Lapseröövi ähvardus

Kui ähvarduse või info ähvarduse kohta saab õpetaja

1. Teavita juhtunust kooli direktorit või tema asendajat
2. Direktor või tema asendaja võtab ühendust politseiga ning teavitab
  - kuidas laekus ähvardus;
  - ähvarduse sisu;
  - kes ähvardas.

3. Direktor või tema asendaja võtab ühendust lapsevanemaga, kelle juures laps ametlikult elab.

Kui ähvarduse saab lapsevanem ja teavitab sellest õpetajat

1. Soovita lapsevanemal teavitada politseid.

2. Teavita juhtunust kooli direktorit.

3. Direktor või tema asendaja võtab ühendust politseiga, sest koolipäeva jooksul vastutab õpilase turvalisuse eest kool.

4. Kool järgib politseilt saadud juhiseid.

Lapserööv koolis

1. Võta viivitamatult ühendust politseiga, kuna lapse elu ja tervis võivad olla ohus.

2. Teavita juhtunust kooli juhtkonda.

3. Volitatud isik kriisimeeskonnast võtab ühendust lapsevanemaga, kelle juures laps ametlikult elab ja täpsustab olukorra.

4. Anna õpilastele võimalus väiksemates gruppides rääkida oma mõtetest ja tunnetest, mida sündmused on äratanud. Vajadusel kaasa koolipsühholoog või kriisiabi osutav psühholoog.

SURMAJUHTUM

Õpilase surmajuhtum väljaspool kooli

- kontrolli informatsiooni
- klassijuhataja edastab info kooli juhtkonnale
- klassijuhataja suhtleb perekonnaga
- leinasümbolika kasutamine fuajees
- psühholoogilise abi võimaldamine
- õpilase isiklike asjade ja koolitööde toimetamine vanemateni (klassijuhataja)
- klassi osalemine matustel vanemate nõusolekul
- vanemate nõusolekul suhtlemine meediaga (klassijuhataja, direktsioon)

Õpilase surmajuhtum koolis

- teavita häirekeskust telefonil 112
- püüa hinnata olukorda rahulikult ja mitte sattuda paanikasse
- edasta info kooli juhtkonnale/klassijuhatajale
- juhul, kui kuuled vastavat infot, kontrolli informatsiooni
- õpilastega suhtlemine ja õnnetuspaiga eraldamine (kõik kohaleolevad täiskasvanud)

- juhtkond suhtleb perekonnaga
- direktsioon kutsub kokku õpetajaskonna ja teavitab neid
- kohese psühholoogilise abi võimaldamine
- leinasümboolika kasutamine fuajees
- mälestusrituaalide käivitamine
- klassi õppetöö ümberorganiseerimine
- õpilase isiklike asjade ja koolitööde toimetamine vanemateni (klassijuhataja)
- klassi osalemine matustel vanemate nõusolekul
- vanemate nõusolekul suhtlemine meediaga (klassijuhataja, kooli juhtkond)
- pärast juhtunut kriisiabi õpilastele
- kooli psühholoogi poolt vestlused klassides (juhtunust üldiselt, meedia reaktsioonid ja kommentaarid)
- toimunu analüüs kriisimeeskonnas

LÕHKEKEHA KOOLIS

Kuidas käituda, kui olete leidnud võimaliku plahvatusohtliku eseme?

- Ära puuduta leidu!
- Eemaldu ohtlikust kohast!
- Ära kasuta raadiosidevahendit leiu läheduses!
- Informeeri leiust Häirekeskust telefonil 112!
- Põhjenda, miks konkreetne ese kahtlust tekitab!
- Jäta oma kontaktandmed!
- Teavita teisi läheduses viibijaid võimalikust ohust!
- Võimalusel piira ala ja tähista ohtlik koht!
- Kui sa omad leiu kohta infot, edasta see korrakaitsjatele! (Tead, kellele ese kuulub, kaua ese on selles kohas olnud jms.)
- Ära sisene piirdelindiga või muul viisil tähistatud ohualasse!

POMMIKAHTLUS

HÄIREKESKUSELE EDASTATAV INFORMATSIOON: Pommiohust, lõhkeaine ja

lahingumoonna leiust teavita Häirekeskust telefonil 112! Selleks, et hinnata ohtusid ja vajadusel edastada sündmuskohale juhtnööre:

- Kirjelda leidu, mille te leidsite.
- Kirjelda millise kujuga leid on: ligikaudne pikkus, läbimõõt jne. Kas nägite eseme küljes detaile nagu juhtmed, patareid jms.
- Teates kajasta ka, kuidas te eseme leidsite - kaevetööde teostamisel, juhusliku möödujana, keegi tõi selle või muu põhjus.
- Võimalusel teavitage, kas eset on liigutatud.
- Anna ülevaade, mitu eset leidsite. Kas tegu on üksikleiuiga või on esemeid mitu? Kas leitud esemed on sarnased?
- Edasta leiu täpne asukoht. Alusta täpsest aadressist ja lõpeta konkreetse asukohaga: põld, kapp, 2. korruse elektrikapp jne. Kui aadressi andmine on keeruline, siis määrake kohtumisaik, et edasi juba spetsialistid leiukohale juhatada.
- Kirjeldage leiukohta. Kas leiu või leiukoha läheduses viibib inimesi? Kas leid asub hoonestatud alal jne? Edastage kindlasti enda nimi ja kontaktandmed! Vajadusel võetakse sinuga täiendavalt ühendust, et saada täpsustusi või edastada täiendavaid käitumisjuhiseid.

LIIKLUSÕNNETUS ÕPILASEGA

a) õpilastega õppekäigul olles

b) väljaspool kooliaega toimunud õnnetus

Ennetustöö

Iga klassijuhataja tööplaanis on liikluse teema väga olulisel kohal.

Õpilastega õppekäigul olles satub õpilane liiklusõnnetusse:

- Õnnetuse järel teatada kiiresti päästeteenistusse, edastada lapse andmed.
- Anda esmaabi, vajadusel päästeteenistusest juhtnööre saades.
- Võimalusel teine saatja tegeleb teiste lastega, rahustab neid, liigub võimalusel õnnetuspaigast eemale turvalisemasse kohta.
- Päästeteenistuse saabudes peab täiskasvanud saatja kindlasti teavitama kooli juhtkonda sündmustest.

Teistele lastevanematele õnnetusest teatamine, et vältida erinevate ebatäpsete sündmuskirjelduste tekkimise võimalust.

Õpilasega juhtub liiklusõnnetus koolivälisel ajal:

- Klassikaaslastega rääkida rahulikult juhtunust, kui lapsevanem on selleks andnud loa
- Organiseerida kannatanu külastamine paari klassikaaslase või õpetaja poolt, kui lapsevanem seda soovib.

KOOLITRAUMAD

Koolis juhtuvateks traumadeks võivad olla:

- Luumurrud
- Põrutus
- Põletus
- Elektrišokk
- Mürgitus
- Haavad (sügavad/ulatuslikud)
- Minestamine
- Krambid
- Kaela- ja seljavigastused
- Õhupuudus (võõrkeha hingamisteedes)
- Rindkere valu
- Amputatsioon
- Uppumine

Nõuanded koheseks tegutsemiseks kooli territooriumil juhtunud traumade korral:

- Jää rahulikuks, veendu, et lähenemine ei kahjustaks sind ennast (elektrijuhtmed, gaasileke, hoone konstruktsioon, vägivald)
- Hinda kannatanu seisundit (kaaslane saada abi järele)
- Kui kannatanu on teadvusel- küsi mis juhtus
- Vajadusel helista 112 või lapsevanemale
- Ära jäta kannatanut üksi - räägi temaga, vajadusel anna esmaabi
- Teavita juhtunust koolijuhtkonda

Ennetavad tegevused

- Ohutustehnika regulaarne tutvustamine (kordamine)
- Esmaabi õpetamine ja kordamine
- Ohtlike olukordade kohene märkamine (augud, libedus, juhtmed jne.) ja likvideerimine.
- Töötajate ja õpilaste juhendamine
- Kõrgenenud riskiga õpilaste jm. kannatanute grupi väljaselgitamine ja nende abistamine

SUITSIID

Noorte enesetapuriskide hindamine:

Paljud noored mõtlevad enesetapule ka ilma, et risk selle elluviimiseks oleks eriliselt suur. Kui neil aga seevastu on olemas plaan, mis kirjeldab meetodit ja võimalikku aega (küsi temalt otse), tuleks võimalikult kiiresti vanematega ühendust võtta ning professionaalne abi kutsuda. Kui õpilasel on nii spetsiifiline plaan, kui ka on kaotanud lähedase sõbra või üldiselt vastab mõnele ülaltoodud kriteeriumile, ei tohi eeldada, et ta järgib sinu nõuandeid ning teda ei tohiks üksi jätta.

Sellistel juhtudel peaksid koheselt: teavitama vanemaid ja teisi õpetajaid ning rääkima õpilasele, et oled seda teinud; võtma ühendust asjatundjaga ning valmistama ette võimalik haiglasse suunamine; laskma nõustamiskogemusega koolipersonalil õpilase eest hoolt kanda kuni muu abi on saabunud

Allpool kirjeldatud tundemärgid võivad viidata sellele, et laps vajab rohkem abi:

- Noor tõmbub eemale nii sõpradest kui täiskasvanutest.
- Noore käitumine muutub tundmatuseni ja on seda pikema aja vältel, näiteks on käitumine muutunud väljakutsuvaks ja agressiivseks, ta provotseerib kaklusi
- Noor on muutunud ülitundlikuks ümbritseva suhtes ja kõrgenenud valvsusega. Ta reageerib tugeva enesesüüdistusega.
- Õppeedukus langeb märgatavalt.
- Järelreaktsioonid on tugevad ja püsivad. Pikema aja jooksul jätkab noor kõige vältimist või mõtleb pidevalt juhtunule
- Noor käitub nii nagu ei kardaks ta enam kedagi ega midagi (ja ohu olukorras, käitub ebasobivalt, räägib, et miski siin ilmas ei hirmuta teda enam)
- Noor kaldub sattuma õnnetustesse, võttes riske, millest varem hoidus, paneb end eluohtlikesse olukordadesse, räägib iseenda vigastamisest või enesetapust.

Noor loob tulevikust pessimistliku pildi, tal on kadumas võime ületada muid igapäevaelu raskusi, kadumas on lootus ja vajadus hästi hakkama saada

Et mitmed neist faktoreist esinevad sageli samaaegselt, on üsna kerge avastada, kellel õpilastest on enim abi vaja. Vaiksed õpilased ning õpilased, kel on foobiad, kannatavad sageli uneprobleemide all, mis omakorda viib rohkemate puudumisteni. Koostöös koduga on võimalik raskusi varakult avastada ning neile abi leida. Vaja on ka õpetajapoolset tähelepanelikkust, et õpilase probleem nähtavaks saaks.

Riskifaktorid

Õpilasi tuleb jälgida erilise tähelepanelikkusega pärast kriisijuhtumit, kui esinevad järgmised riskifaktorid.

Juhtunu asjaolud (traumaatilised mõjutajad): füüsiline vigastus ja/või oht oma elule, vägivaldse surma tunnistaja, äärmine abitus ohuolukorras, vägivaldne või ootamatult dramaatiline surmajuhtum, vastutus juhtunu eest.

Isiksus ja varasemad elukriisid: varem ängistus ja/või masendus, kinnine hoiak, läbitöötamata kriisid/traumad.

Keskkonna mõjutegurid: nõrk sotsiaalne võrgustik, puudulik kodune suhtlemine ja avatus, perekonna- ning koolipoolne reaktsioonide mitteaktsepteerimine, ükskõikne koolikeskkond, sõprade vähesus, teisejärgulised traumad, raske eluolukord.

TEGEVUSED KORONAVIIRUSE LEVIKU TÕKESTAMISEKS KOOLIS JA LASTEAIAS

COVID ennetustöö tegevused:

Lapsed on suurenenud tähelepanu all. Õpetajad jälgivad tundides laste väliseid tervise tunnuseid, viivad vajadusel läbi puutevaba termomeetriga kehatemperatuuri mõõtmist. Haigusnähtudega ja/või palavikuga õpilased suunatakse koheselt koju. Koju suunamisest teavitab klassijuhataja ka vanemaid.

Lahtise nohu ja köha korral on vanematele pandud koolide kodulehele üles tegevusjuhised, mis näeb ette õpilase paariks päevaks kodusele ravile jätmise. Allergilise nohu korral lähtume riiklikest nõuetest ning vanem peab esitama kooli allergilist nohu tõendava eriarsti tõendi.

Koridoris ja sööklas teostatakse desinfitseerimist tundide ajal ja sööklas enne pudru vahetundi ja pärast seda ning enne ja pärast söögivahetundi. Klassiruumides viib õpetaja desinfitseerimise läbi vahetult pärast tunni lõppu, enne klassiukse sulgemist ja akende avamist.

Kooli sisenemine nõuab saunauksest, mis vähendab õpilaste kokkupuuteid kolmandate inimestega (raamatukogu, ühistu, arst). Liikumine koolis on korraldatud, et võimalikult vähe viibiks õpilased fuajees. Lasteaed on pidevas valmisolekus töötada valverühmana.

Mõlemis hoones (kool ja lasteaed) on tagatud igas ruumis desinfitseerimisvahendid ja salvrätid. Klassides jälgib vahendite olemasolu ja kättesaadavust õpetaja, üldkasutatavates ruumides majanduspersonal. Varustamise eest vastutab haldusspetsialist Marko Eding.

COVID-19 nakatumise tuvastamise korral tegevuskava:

Koju suunatakse haigustunnustega või positiivse COVID testi andnud õpetajad. Õpetajatel on valmisolek viia läbi ainetunnid vahetus kontaktis läbi Zoomi ja MS Teams keskkonna.

Koju tuleb jätta ja suunatakse haigustunnustega ning COVID positiivse testi andnud õpilased. Õpilastele viiakse õppetunnid läbi Zoomi ja MS Teams keskkonnas vastavalt tunniplaanile.

Kuni COVID positiivseid esineb koolis üksikuid, rakendatakse distantsõpet üksnes vahetus kontaktis olnud õpilase ja klassikomplekti osas. Koolist jäävad eneseisolatsiooni ka õpetajad, kes andsid vahetult antud klassile tunde. Kuni õpetaja tervislik seisund võimaldab, viib ta läbi tunde kodustes tingimustes kasutades Zoom ja/või MS Teams keskkonda.

Eneseisolatsiooni pikkus järgib Valitsuses ettekirjutatud perioodi, mis antud hetkel on 10 päeva.

Suurema COVID positiivsete arvu tuvastamisel jääb distantsõppele kogu kool. Õppe auditoorses vormis jätkumine sõltub nakatunute paranemise kiirusest ja isolatsiooninõuete täitmisest.

Õpilaste ja õpetajatega, kellel 10 päeva jooksul haigustunnuseid ei ilmne ning test on negatiivne jätkatakse auditoorset õppetööd.

Ealisest iseärasusest või tervislikust seisundist tulenevalt võib õpetaja jääda distantsõppele. Õpetaja annab tunde sellisel juhul tunniplaani järgselt Zoomi või MS Teams keskkonnas. Õpilastele leitakse majas olevast personalist isik, kes jälgib klassis distsipliini.

COVID tegevuste koordineerimine:

Õpetajate poolne info tuleb otse õppealajuhatajatele, koolijuhile, arendusjuhile või haldusspetsialistile, kes kooskõlastavad seisukohad omavahel.

Juhtkonna asendamise skeem:

Järva-Jaani Gümnaasium: direktor, õppealajuhataja, sotsiaalpedagoog, IT juht;

Peetri kool: direktor, arendusjuht, (arendusjuhi haigestumisel lasteaias: rühmade põhiselt, koolis: I kooliastme õpetaja, haldusspetsialist).

Esimeste COVID ilmingute/nakatuste korral algab osaline distantsõppele üleminek 10 päevaste perioodide lõikes. Isolatsiooni sunnatakse nakatunu koos klassikomplekti ja võimalike kokku puutunud õpilaste ja õpetajatega.

LISAD

EVAKUATSIOONIPLAANID

1. [Evakuatsiooniplaan-lasteaed.pdf \(peetrikool.ee\)](#)
2. [Evakuatsiooniplaan-Koolimaja.pdf \(peetrikool.ee\)](#)